

Sygn. akt III U 222/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Danuta Poniatowska</i>
Protokolant:	<i>st. sekretarz sądowy Beata Dzienis</i>

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2017r. w Suwałkach

sprawy **E. B.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość świadczenia

w związku z odwołaniem E. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 25 kwietnia 2017 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 222/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25.04.2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1383) przyznał E. B. prawo do emerytury od dnia 08.04.2017r., czyli od daty osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wyniosła 559,24zł. Przy ustalaniu wysokości świadczenia organ rentowy uwzględnił zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres 9 lat i 3 miesiące, które wyniosło 82zł. Organ rentowy wskazał, że przyznana emerytura jest niższa od najniższej emerytury, która wynosi 1.000zł, jednak w przypadku wnioskodawczyni nie jest możliwe jej podwyższenie z uwagi na nieudowodnienie łącznie 22 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W odwołaniu od tej decyzji E. B. domagała się jej zmiany poprzez ponowne przeliczenie stażu pracy i określenie wysokości emerytury. W zakresie stażu pracy wskazała na okresy, które zostały niewłaściwie ustalone przez organ rentowy. Dotyczyły m.in. okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w latach 1972-1977, po ukończeniu przez nią 16 roku życia. Następnie od 21.10.1974r. do dnia 14.10.1975r. pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy w

Zakładzie (...) w W. Zakład w E.. Ponadto od 01.09.1986r. do 30.09.1995r. podlegała ubezpieczeniom społecznym rolników i okres ten również powinien zostać uwzględniony. Następnie 01.09.1995r pracowała w Indywidualnym Gospodarstwie Rolnym w M.. Kolejne okresy dotyczyły pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 08.03.1996r. do 07.03.1997r. i stypendium z tytułu przygotowania zawodowego od 18.11.2004r. do 17.02.2005r. Kolejny okres wiązał się z zatrudnieniem w Spółce (...) w E. od 20.02.2006r. do 14.04.2010r. i okres pobierania kolejnego zasiłku dla bezrobotnych od 15.07.2010r. do 15.04.2011r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Przytoczył treść przepisów, w oparciu o które dokonał wyliczenia wysokości świadczenia i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji. Ponadto wskazał, że okresy zatrudnienia wykazane przez odwołującą w odwołaniu oraz okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, zostały uwzględnione do łącznego stażu zatrudnienia w wymiarze 10 lat 6 miesięcy i 14 dni. Nadto okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców nie może być uwzględniony, ponieważ zgodnie z art. 10 ustawy, okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców mogą być uwzględnione pod warunkiem w nim wskazanym, a zatem jedynie w zakresie niezbędnym do uzupełnienia okresu ubezpieczenia przy ustalaniu prawa do emerytury. Okresu tego nie uwzględnia się do podwyższenia emerytury do wysokości minimalnej.

Sąd ustalił, co następuje :

E. B. (ur. (...)) w dniu 27.03.2017r. wystąpiła z wnioskiem o emeryturę.

Do okresów składkowych organ rentowy uwzględnił następujące okresy:

- od 21.10.1974r. do dnia 14.10.1975r. zatrudnienia w Zakładzie (...) w W. Zakład w E.;
- od 01.09.1995r. do 05.03.1996r. zatrudnienia w Indywidualnym Gospodarstwie Rolnym w M.;
- od 08.03.1996r. do 07.03.1997r. i od 16.04.2010r. do 15.04.2011r. pobierania zasiłku dla bezrobotnych;
- od 18.11.2004r. do 17.02.2005r. pobierania stypendium z tytułu przygotowania zawodowego;
- od 20.02.2006r. do 14.04.2010r. zatrudnienia w Spółce Jawnej (...) w E..

Do okresów nieskładkowych uwzględniono okresy opieki nad dziećmi od 11.07.1976r. do 09.07.1979r. i od 18.12.1987r. do 16.12.1990r. Przy obliczaniu stażu ubezpieczeniowego zostały one ograniczone do 1/3 wymiaru okresów składkowych.

Organ rentowy ustalił również okresy podlegania przez wnioskodawczynię rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu: od 01.09.1986r. do 17.12.1987r. i od 18.12.1987r. do 30.09.1995r., które łącznie wyniosły 9 lat i 3 miesiące.

Powyższe okresy zostały ustalone w oparciu o dokumentację złożoną przez odwołującą (świadcstwa pracy, akty urodzenia i zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy) oraz zaświadczenia z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W toku postępowania nie zostały złożone żadne nowe dowody na okoliczność stażu ubezpieczeniowego.

Udowodniony przez odwołującą okres ubezpieczeniowy wyniósł zatem 7 lat 10 miesięcy i 25 dni okresów składkowych oraz 2 lata 7 miesięcy i 19 dni okresów nieskładkowych (z 6 lat ograniczonych do 1/3 okresów składkowych) t.j. łącznie 10 lat 6 miesięcy i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 1a pkt 14 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1383) z uwagi na datę urodzenia E. B. o prawo do emerytury mogła skutecznie ubiegać się po ukończeniu 61 lat i 1 miesiąca życia. Zgodnie z tym przepisem prawo do emerytury jest uzależnione wyłącznie od ukończenia przewidzianego ustawą wieku emerytalnego.

Ustalając staż ubezpieczeniowy organ rentowy zaliczył 7 lat 10 miesięcy i 25 dni okresów składkowych, które dotyczyły zatrudnienia odwołującej oraz pobierania świadczeń z Urzędu Pracy. Okresy te, jako okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS zostały prawidłowo zaliczone do okresów składkowych.

Odnośnie okresów nieskładkowych, to wnioskodawczyni wykazała je w wymiarze 6 lat. Dotyczyły one sprawowania opieki nad dziećmi – art. 7 pkt 5 ppkt a) ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Natomiast zgodnie z generalną zasadą wyrażoną w art. 5 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Dlatego wykazane przez odwołującą 6 lat okresów nieskładkowych podlegało ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych.

Udowodniony przez odwołującą okres ubezpieczeniowy wyniósł zatem 10 lat 6 miesięcy i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. W tym zakresie Sąd nie widział potrzeby zasięgnięcia opinii biegłego z zakresu finansów i rachunkowości, dlatego też wniosek odwołującej o jego powołanie został oddalony. Staż ubezpieczeniowy wnioskodawczyni nie obejmował zbyt wielu okresów. Każdy z nich został właściwie wykazany dokumentami niebudzącymi żadnych wątpliwości co do treści, jak i wiarygodności. Wyliczenia w tym zakresie nie były skomplikowane i nie było konieczności zasięgnięcia opinii biegłego.

Odwołująca podnosiła w toku procesu, że jej staż ubezpieczeniowy wynosi ponad 22 lat i w związku z tym jej emerytura powinna ulec podwyższeniu do najniższej emerytury, czyli 1.000zł.

Zgodnie z art. 87 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w przypadku gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową, albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a, podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:

- 1) mężczyzna - osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1b, i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,
- 2) kobieta - osiągnęła wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a, i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 1b

- z uwzględnieniem ust. 3-7. Przepis art. 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z ustępem 1a tego przepisu w okresie składkowym, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uwzględnia się okres, za który ustalono zwiększenie, o którym mowa w art. 26a.

Natomiast w myśl ust. 1b okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wynosi:

- 1) 20 lat - do dnia 31 grudnia 2013 r.;
- 2) 21 lat - od dnia 1 stycznia 2014 r.;

- 3) 22 lata - od dnia 1 stycznia 2016 r.;
- 4) 23 lata - od dnia 1 stycznia 2018 r.;
- 5) 24 lata - od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Odwołująca podnosiła niewłaściwe ustalenie przez organ rentowy stażu ubezpieczeniowego związku z podleganiem przez nią rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu, jak również pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia. Wnioskodawczyni powoływała się na art. 10 ustawy o emerytach i rentach z FUS. Przed przystąpieniem do rozważań w tym zakresie należy przytoczyć treść tego przepisu. Zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 01.07.1977r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 01.01.1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Odwołująca domagała się doliczenia do stażu ubezpieczeniowego, jako okresy składkowe, okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w latach 1972-1977, od ukończenia przez nią 16 roku życia oraz okresu podlegania rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu. Jej żądanie było nieuzasadnione. Katalog okresów składkowych i nieskładkowych został określony odpowiednio w art. 6 i 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i ma on charakter zamknięty. W tych przepisach nie zostały wymienione okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym rolników. Natomiast artykuł 10 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazuje na okresy, które należy traktować jak składkowe i uwzględniać zarówno przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty, jak i wysokości tych świadczeń. Stanowi on zatem uzupełnienie art. 6, z tym że dotyczy zaliczania ich w sytuacji szczególnej, w której okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 ustawy są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury lub renty. Sposób wyliczenia świadczenia po uwzględnieniu okresu uzupełniającego reguluje art. 53 ustawy. Natomiast w sytuacji odwołującej art. 10 ustawy nie ma zastosowania, gdyż nabyła ona prawo do emerytury. Nie ma zatem podstaw prawnych do uwzględnienia okresów przewidzianych w art. 10 jedynie w celu podwyższenia świadczenia.

W zakresie okresu podlegania przez wnioskodawczynię rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu rolników, to zgodnie z art. 26a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek. W przypadku okresu podlegania przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym rolników łącznie w wymiarze 9 lat i 3 miesięcy, zgodnie z informacją z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, okres ten został jej zrekomensowany kwotą 82zł. Nie można jedna uwzględniać go do stażu ubezpieczeniowego, jako okres składkowy.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc orzeczono, jak w sentencji.

mt